

Rozhovor s Pascallem Rilofem z Evropské sítě tlumočnicků a překladatelů ve veřejných službách (European Network for Public Service Interpreting and Translation (ENSPIT))

Carmen Valero-Garcés, Univerzita v Alcalá (carmen.valero@uah.es)

Pascal Rilof (1964) je koordinátorem pro tlumočení a překlady ve veřejných službách pro oblast Vlámka a Bruselu v Belgii při Kruispunt Migratie-Integratie (Křižovatka Migrace-Integrace). Je zakladatelem *Evropské sítě tlumočnicků a překladatelů ve veřejných službách* (ENPSIT) a evropský představitel a člen správní rady organizace Critical Link International. Dříve po devět let koordinoval Tlumočnické a překladatelské služby v Antverpách. Byl také členem rady Belgického federálního poradního orgánu komunitního tlumočení a překladu (Cofetis) a předsedá Vlámckému kroužku pro zvýšení kvality komunitního tlumočení a překladů.

C.V.G. Jak byste vymezil a popsal Tlumočení a překlad ve veřejných službách (TPVS)?

P.R. Díky TPVS je možné zajistit, aby v naší extrémně rozmanité společnosti fungovala setkání mezi jednotlivci a službami.

Tlumočení ve veřejných službách znamená co nejpřesněji a nezaujatě přenášet sdělení mezi mluvčím A a mluvčím B (nebo více mluvčími), kdy minimálně jeden z nich je poskytovatelem veřejných služeb a minimálně jeden z nich je jeho klient a kdy poskytovatel a klient hovoří různými jazyky.

S překlady ve veřejných službách je to podobné. Ale sdělení je napsané a nejedná se vždy o dialog v tom úzkém slova smyslu. Rozlišuji dva hlavní druhy překládání ve veřejných službách. Jedním z nich jsou překlady oficiálních dokumentů (zákony a nařízení, řidičské průkazy, občanské průkazy, diplomy atd.). V druhém případě se jedná o překládání komunikace mezi poskytovatelem služeb (organizací) a klientem hovořícím jiným jazykem. V tom druhém případě se jedná o dokumenty jako např. dopisy, předvolání a jiná oznámení, lékařské zprávy, místní vyhlášky, lékařské složky (v rámci prevence, vysvětlení procesu očkování atp.), instrukce (např. pro pacienty při provedení dialýzy) atd.

Obecně lze TPVS definovat jako racionální a strukturovaný proces, který umožňuje komunikaci mezi poskytovateli veřejných služeb – učiteli, doktory, zdravotními sestrami, sociálními pracovníky atd. – s rodiči, pacienty, klienty, kteří nehovoří vůbec nebo dostatečně jazykem toho druhého. Funkcí tohoto procesu je vytvořit podmínky srovnatelné s podmínkami, které mají při styku s veřejnými službami klienti jazyk ovládající.

C.V.G. Jak hodnotíte rozdílnosti v názvosloví této disciplíny (komunitní tlumočení, Tlumočení a překlad ve veřejných službách, interkulturní mediace...)?

P.R. Bylo by iluzí se domnívat, že mnohotvárnou realitu je možné celou zastřešit jedním jménem. Ale na druhou stranu to musíme udělat, neboť pokud se neshodneme na terminologii, ztratíme se v diskusích.

Když jste se mě předtím ptala na to, jak bych TPVS definoval, měl jsem nutkání dodat Tlumočení a překlad ve veřejných službách *nebo* komunitní tlumočení a překlad, *nebo* sociální tlumočení a překlad (social tolken en vertalen), jako když vysvětlujeme, kde všude působíme, samé *nebo, nebo, nebo...* A moji frankofonní belgičtí bratři a sestry by k tomu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

INBÁZE

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

seznamu ještě přidali „interpretation en milieu social“. To má za následek, že když chceme mluvit o své profesi a jejích potřebách, ztratíme hodně času představováním a vysvětlováním toho, kdo vůbec jsme ... příliš času a vlaky nečekají ... ;-)

Většina z nás tlumočnicků a překladatelů ve veřejných službách se shodne na tom, že potřebujeme mít profesionální přístup, musíme poskytovat bezchybný servis, řídit se etickým kodexem a že každé tlumočnické a překladatelské „setkání“ musí být buď neutrální a nestranné, nebo alespoň férové vůči oběma zúčastněným stranám. *Nyní* se na tom shodneme. V minulosti tomu tak vždy nebylo a stále ještě existují „kovbojové“. Ale my Indiáni jsme naštěstí početnější a naším úkolem je s „kovboji“ skoncovat...prostřednictvím jasných standardů, odpovídajícího vzdělávání a akreditace.

Ale když se budeme bavit o *oblastech*, v nichž působíme, stane se z každého z nás výhradní vlastník Kolumbova vejce. Hrajeme všichni podobnou míčovou hru, jen neznáme vzájemně terén, na kterém hrají ostatní.

Pro mne jsou všichni ti tlumočníci a překladatelé ve zdravotnictví, v oblasti práva, v komunitní či sociální práci jedna parta, jedna rodina.

Interkulturní mediátoři, pokud tlumočí, jsou také tlumočnickými ve veřejných službách a měli by mít stejně vymezené podmínky kvalifikace a akreditace. Pokud mají roli mezikulturního zprostředkovatele nebo obhájců, dělají něco jiného, co spadá pod jinou profesi, která vyžaduje jiné kompetence, kvalifikaci i akreditaci.

C.V.G. Proč? Mohl byste to rozvést?

P.R. Nachytala jste mě, jak se zdá, jak chodím kolem horké kaše. Vy asi chcete jasné odpovědi, že?

Pomohlo by definovat nějaký společný jmenovatel a potom různé specializace.

Komunitní, veřejné, sociální tlumočení, tlumočení ve zdravotnictví a při právních jednáních, ve škole, v podpůrných programech pro mládež, při zajišťování veřejné sociální péče, při jednáních s místní samosprávou, v domovech důchodců (tato doména bude v následujících letech narůstat), v oblasti azylu a migrace – tyto všechny specializace dělají jednu a tutéž věc – tlumočí veřejným, poloveřejným a neziskovým organizacím a jejich „cílovým skupinám“ – jejich klientům. Technicky se ve většině případů pracuje v triadickém uspořádání.

Takže existuje klobouk, který padne nám všem. Ten klobouk se může jmenovat „komunitní tlumočení“ nebo „tlumočení ve veřejných službách“. Ale možná bychom měli uspořádat soutěž – kdo najde nejvhodnější název, dostane v našem oboru tlumočnickou smlouvu na celý rok! Nemohl by to váš časopis zorganizovat a zasponsorovat? (-;-)

Co třeba „tlumočení při blízkém kontaktu“?

Možná, že komunitní tlumočení je nejvhodnější, protože komunita dává dostatečně široký kontext, ve kterém se odehrává všechno včetně poskytování služeb. Tlumočení ve veřejných službách, které já osobně preferuji, v sobě ale neobsahuje setkání ve službách, které nemusí

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

INBÁZE

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

být považovány za „veřejné“, např. při setkáních s právníky, notáři, službami neziskových organizací, které nejsou podporovány státem.

Pro překlad platí totéž. Na překlad nesmíme zapomínat.

C.V.G. Jaký máte názor na začlenění aspektů tlumočení a překladu z oblasti zdravotnictví, práva, správy, školství do TPVS? A další oblasti? A začlenění překladu, nikoliv pouze tlumočení? Je to nutné?

P.R. Ano, je to nutné. Když shrnu svou odpověď na předchozí otázku, všechny tyto oblasti a obory a další, které jsem vyjmenoval, zahrnují stejnou „sbírku“ činností. Společné jim je, že rozšiřují základní demokratická práva mezi všechny obyvatele. A proto jsou organizovány a financovány nebo spoluorganizovány a spolufinancovány veřejnými institucemi. Základními právy mám na mysli např. právo na rozvoj (školy), zdraví (zdravotnictví), a sociální zabezpečení a prosperitu.

Překlad nesmíme vynechat. Vlastně nesmíme vynechat nic z toho, co nám při kontaktu s veřejnými službami pomáhá lépe komunikovat – piktogramy, ikonky, videoprojekce, jazykový a překladatelský software....

C.V.G. Jak víte, existuje komise zpracovávající standardy ISO komunitního tlumočení/TPVS. Domníváte se, že je to další nezbytný krok? Jak toto může napomoci profesionalizaci TPVS?

P.R. Jsem členem Belgického standardizačního institutu (NBN), který v Belgii spravuje tyto ISO standardy, a vytvářím z této perspektivy ISO standardy komunitního tlumočení. Domnívám se, že se jedná o zásadní a nezbytný krok. Pokud se nám podaří se shodnout prostřednictvím ISO standardů na jádru naší profese a požadované kvalitě služeb, získáme společný rámec definice naší profese. Budeme vědět, kým jsme a o co usilujeme a, když to budeme sami vědět, bude snazší sdělit ostatním, zejména tvůrcům politik, kdo jsme, co požadujeme, proč to požadujeme a proč je to důležité.

C.V.G. TPVS se vyvíjí od roku 1995, kdy se konala první konference Critical Link. Co o jeho vývoji můžete říct?

P.R. Vývoj je pomalý. Až dnes si někteří politici začínají všimnout toho, že v této době vyznačující se superdiverzitou, je potřeba překlenout jazykovou bariéru. Konference Critical Link hrála zásadní roli při zvyšování povědomí o této problematice. Postupně se také organizace Critical Link rozvinula a nepůsobí už jen v Kanadě, ale stala se mezinárodní organizací.

Ukážu vám na konkrétním reálném příkladu, v čem je role Critical Link tak zásadní. Měl jsem tu možnost přednést příspěvek o TPVS a potřebě politické koncepce v této oblasti na úrovni EU. To bylo v červnu 2013 v Torontu, kde jsem i také mohl ověřit zájem o tuto problematiku. Většina posluchačů byli odborníci z Evropy. Měl jsem také možnost mluvit se zástupcem Evropské komise. To mi pomohlo ustanovit Evropskou síť TPVS v říjnu 2013, které měla při založení třicet členů a nyní v únoru 2014 má něco přes padesát. Tato síť nyní komunikuje s EU a zdá se, že členové Evropského parlamentu a Komise jsou ochotni názory naší sítě poslouchat.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

INBÁZE

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Nyní máme Síť, která se na konferenci v Alacalá o TPVS promění ve formální organizaci¹.

Ale už v roce 1995, pokud se nepletu, proběhla konference ve Štrasburku, jejímž výsledkem byla Štrasburská deklarace, vyjadřující potřebu komunitního tlumočení, vzdělávání, testování a akreditace. V té době byla také založena Babelea.

V roce 2008 proběhla další evropská konference v Bruselu, kterou organizaoval FOSOVET (Belgická federální organizace pro sociální tlumočení a překlad). Usnesli jsme se na politických doporučeních pro oblast sociálního tlumočení a překladu.

V roce 2011 vydalo Generální ředitelství pro tlumočení Evropské komise zprávu o TPVS a potřebách s ním spojených určenou Zvláštní zájmové skupině TPVS při Evropské jazykové radě (European Language Council).

A dalším krokem je nynější založení Evropské sítě TPVS. Věřím, že společné úsilí naší Sítě, zmiňované Evropské jazykové rady a zejména Generálního ředitelství pro tlumočení a také Generálního ředitelství pro překlad, už začalo houpat s lodí. Zdá se, že komisařka Vassiliou (multilingualismus je jednou z jejích hlavních kompetencí) je ochotná jednat.

C.V.G. Domníváte se, že současná ekonomická krize ovlivnila proces profesionalizace TPVS? A případně proč?

P.R. Krize se zcela evidentně na tomto procesu nadále podepisuje. Až příliš často se zapomíná na komunikační bariéru zásadní řešení, které TPVS při jejím překonávání poskytuje. A i když se přímo nezapomene, uvolní se jen minimum finančních prostředků. Spatřuji pro to čtyři důvody, z nichž jeden je právě krize.

Jeden z důležitých důvodů tkví v tom, že profesionální TPVS není samo dostatečně dobře zorganizováno, aby mohlo táhnout za provaz dostatečně silně. Navíc TPVS není pro politiky nijak přitažlivé téma, aby se za něj zasazovali. Pokud my sami nejsme schopni dokázat, že přinášíme řešení, a hovořit jednohlasem, nikdo nás nebude poslouchat. Zacituji zde jednoho politika, který mi před nějakou dobou řekl: „Dokud nám neukážete, že díky vaší činnosti lidé přestávají umírat, nebudu schopen pro vás nic udělat.“ No, s tím umíráním nevím, ale má rozhodně pravdu v tom, že „dokud jim něco neukážeme“, nic nebude. Musíme vypracovat popis situace, jak to „je“, identifikovat nedostatky a popsat budoucnost, o kterou usilujeme, jak to „má být“.

Ale ani to ještě nestačí. Pokud ty organizace, které nás využívají jako nástroj – poskytovatelé veřejných služeb – budou mlčet, přijde naše úsilí vniveč. A proto je třeba informovat organizace poskytující veřejné a sociální služby. To je také naším úkolem.

Ve chvíli, kdy se zorganizujeme a budeme mít podporu ze strany poskytovatelů veřejných a sociálních služeb, obrátíme se na politiky a budeme usilovat o to, aby TPVS bylo zakotveno v zákoně či alespoň v různých vládních směrnicích. A toto právní zakotvení se musí promítat do strukturálních peněz.

¹ Konference již proběhla. Rozhovor je z ledna 2014.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

INBÁZE

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

A zde přesně je ten zádrhel. Následkem krize, ekonomické krize, která se projevuje zároveň posilováním ideologie ve smyslu „asimiluj se, nebo vypadni“, země, které už přijaly TPVS, přijaly úsporná opatření a škrty rozpočet na TPVS. Například v Holandsku téměř celý rozpočet do té doby vyhrazený na TPVS škrty v roce 2013. Ve Velké Británii řada „kovbojských“ organizací vesele pokračuje v dumpingu.

Například ve Vlámku, kde je určité politické uvědomění a kde bylo TPVS nedávno začleněno do legislativy a byl vytvořen systém vzdělávání a certifikace, kde se organizuje a podporuje tlumočení ve veřejných službách přes telefon a kde Ministerstvo integrace financuje projekt tlumočení s využitím webkamery, jsou i přesto přímé osobní tlumočení a překlady zásadním způsobem podfinancovány a závislé na akceschopnosti místních samospráv. Odůvodnění spočívá v rozpočtové prioritizaci. A v dobách krize není TPVS na prvním místě.

C.V.G. Jak daleko jsme od profesionalizace TPVS v rámci společeného evropského kontextu? Jaké kroky se podnikly a jaké by měly být na řadě?

P.R. Toto není snadná otázka. Někdy bych byl raději jasnovidcem než pracovníkem v TPVS ;-). Ale věřím, že máme dobře našlápnuto. Sešlo se nyní několik důležitých akcí:

- Nová konference InDialog v Berlíně 2013. Každoroční konference v Alcalá v dubnu 2014. Několik dalších nových konferencí věnovaných tématu překladu ve veřejné sféře. Jednu z nich organizuje Generální ředitelství pro překlad v březnu 2014.
- Vytváří se standardizace ISO pro komunitní tlumočení a tlumočení ve veřejných službách. To nám umožní jednat i vně našich regionů a států a sjednoceně upozorňovat na to, že existujeme a garantujeme kvalitu poskytovaných služeb.
- Evropská síť TPVS navázala spolupráci s EU a má aktivní podporu v Evropském parlamentu a Komisi, alespoň ze strany jednotlivých jejích členů. A to je také novinka.
- Poprvé v historii se těšíme nejen deklarované podpoře ze strany EU, ale také konkrétním činům v náš prospěch: Generální ředitelství pro tlumočení zřídila jakousi úložnu – digitální přihrádky, které Evropská síť TPVS nadepisuje podle kategorií: přihrádka pro základní prohlášení, přihrádka pro vzdělávání a akreditaci, přihrádka pro pracovní podmínky, stanovy a mnohé další. Dalším krokem je naplnit přihrádky obsahem získaným ze zpráv z médií, textů koncepcí, výzkumu, protokolů o vzdělávání, etických kodexů atd. Konečným cílem je pak všechny tyto materiály zahrnout do speciálního dossier. Ten bude sloužit jako nástroj při vytváření politiky. Je to úspěch, že Evropská komise se stala díky této „úložně“ aktivním partnerem.

Dalším krokem je navázat spolupráci s dalšími zainteresovanými subjekty po celé Evropě. Dnes máme v Síti organizace z 10 různých zemí, ale potřebujeme členy ze všech 28 zemí.

Posléze musíme sebrat, analyzovat a konečně sjednotit vzdělávání a akreditace. Musíme vycházet z toho, co máme. V Británii, na univerzitě v Alcalá (ta je důležitým průkopníkem rozvoje magisterského programu TPVS), ve Vlámku, ve Francii... Ale pojďme sdílet zkušenosti i v široké Evropě a ve světě, například v Norsku, Citical Link 8 je na edinburské Heriot-Watt univerzitě.

Nicméně vzdělávání a akreditace nám budou k ničemu, pokud nebude existovat strukturální financování kvalifikovaných a akreditovaných pracovníků.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

INBÁZE

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

C.V.G. Jaká opatření by byla podle vás nejvhodnější pro regulaci činnosti tlumočnicků a překladatelů ve veřejných službách?

P.R. Legislativa a financování, které zajistí, že:

- Každý má právo na přístup k veřejným a sociálním službám.
- TPVS je formálně uznaným nástrojem poskytujícím přístup ke službám, nástrojem napomáhající integraci a mobilitě a nástrojem usnadňující komunikaci s přistěhovalci na hranicích EU.
- Vzdělávání a akreditace jsou strukturálně organizovány.
- Poskytování TPVS je financováno a regulováno Evropskou unií a vládami členských států.
- Pracovní podmínky a ohodnocení pracovníků v TPVS umožní pracovníkům se dobře uživit a požívat výsad sociálního zabezpečení.

C.V.G. Domníváte se, že budoucnost TPVS je podmíněna spojením s posledními technickými pokroky? Jak mohou nové technologie ovlivnit oblast TPVS?

P.R. Nesmíme přemýšlet o TPVS, užívání piktogramů a technologií jako o oddělených světech. Jen spojením všech těchto oblastí vytvoříme balíček, kterým pomůžeme poskytovatelům veřejných a sociálních služeb vykonávat dobře svoji práci v dnešním i zítřejším světě.

Součástí tohoto balíčku je například tlumočení s použitím webkamery nebo aplikace jako Google translate, myLanguage Free Translator či ICatcher. V budoucnosti se zdokonalí a my se budeme muset naučit, kde tyto programy lze použít a kde to naopak v žádném případě nelze. Nenahradí roli tlumočnicka a překladatele, ale pozmění jeho práci.

Ani jeden ze zvýše zmíněných nástrojů není sám o sobě odpovědí na problém komunikační bariéry. Ale společně – coby jeden kufřík s různým nářadím – mohou činit zázraky.

A když je nepřijmeme, udělají to jiní....

C.V.G. Roste počet vzdělávacích programů různé délky a zaměření, které se nějakým způsobem dotýkají problematiky TPVS. Existuje stejná tendence i na pracovním trhu? Získávají absolventi pracovní uplatnění? Co by se s tím mělo dělat?

P.R. Co se týče kvalifikace a vzdělávacích programů, už jsem se toho dotkl v jedné z předchozích otázek. Musíme stanovit minimální standardy vzdělávání a akreditace nutné k tomu, aby bylo možné vykonávat práci na profesionální úrovni.

Ve chvíli, kdy toto stanovíme, budou moci vzdělávací programy nabízet víc a budeme je v tom podporovat, ale nikdy nebudou smět nabízet méně než stanovený minimální program.

A dokud nebude správa – na místní, regionální, národní či evropské úrovni – zajišťovat strukturální financování, budou pracovní místa pro tlumočnický a překladatelský ve veřejných službách velice vzácná a nejistá.

Jsem velkým zastáncem navazujícího vzdělávání prostřednictvím odborného profesního i univerzitního vzdělávání, které by nasměrovalo tlumočnický ve veřejných službách k dalším

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

INBÁZE

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

pracovním příležitostí – k dalším oblastem v rámci profese (specializace na právní či zdravotnickou oblast) i mimo ni (např. tlumočení obchodních jednání nebo konferenční tlumočení). A možná i ještě dál, protože v dnešním světě bude třeba víc a víc mnohojazyčných odborníků. Takže klíčem k tomu je přesměrování a rozšiřování pracovního profilu doplňkovým a specializovaným vzděláváním a absolvováním akreditovaných kurzů.

C.V.G. Jaký máte názor na financování a řízení poskytovatelů TPVS? Má být v rukou veřejných institucí, nebo soukromých subjektů?

P.R. TPVS překonává bariéru v přístupu k základním demokratickým právům a jako takové by mělo být regulováno a financováno vládou, tedy demokratickou vládou – to je důležité.

A co se týče řízení a organizace poskytování TPVS, existují různé způsoby. V Belgii jsou poskytovatelé TPVS zřizováni buď místními a regionálními samosprávami (některé), nebo neziskovými organizacemi finančně podporovanými těmito samosprávami (většina). Já se přikláním k neziskovému modelu, ať už je zřizován samosprávou nebo neziskovými organizacemi – zásadní je, aby byly regulovány a díky tomu výkonné, nákladově efektivní, aby byly v kontaktu s poskytovateli veřejných a sociálních služeb, které jejich servis využívají, aby dodržovaly standardy kvality a poskytovaly svým pracovníkům adekvátní odměnu.

Vůbec nejsem nadšen ze soukromých kolosů, jakým je například společnost British Rail – vlaky mají zpoždění a, přestože se jedná o soukromý podnik, cena pro daňového poplatníka je vyšší než dříve.

Na druhou stranu jsem realista. Evropská unie a mnohé členské státy stále více fungují přes zadávání veřejných zakázek. Nebylo by moudré před tím zavírat oči.

Ať už je či bude model jakýkoliv, zásadní je regulace a funkční strukturální financování TPVS. Kovbojům, kteří ničí kvalitu svými dumpingovými praktikami, by neměl být ponechán žádný prostor.

C.V.G. Jaké druhy vzdělávacích programů poskytnou potřebné schopnosti pro práci v TPVS? Doporučil byste nějaké?

P.R. Před tím, než budeme mluvit o vzdělávacích programech, je třeba zmínit několik kroků a ingrediencí.

Nejprve je vhodné zmapovat kompetence požadované v profesním profilu pracovníka v TPVS s detailním vypracováním kompetencí nutných pro tlumočení: zpracování mluvených sdělení, reprodukování mluvených sdělení, etické jednání a zacházení s etickými konflikty. Takový profesní profil je základem standardu profese. Na základě tohoto standardu vzniknou faktory zdatnosti pro každou z definovaných kompetencí – to co účastníci kurzů musí umět, aby byli kvalitními tlumočníky. A kvalifikační programy budou stavět zase na tomto standardu. Základní kurzy by měly při nejmenším obsahovat: tlumočení, techniky zápisu a etické jednání. Velká část kurzu by měla být věnována praxi v relevantním kontextu, čímž mám zde na mysli trénink skrze hraní rolí v kontextech, které vycházejí ze skutečnosti: situace ze zdravotnictví, sociální péče, škol atd. Tento trénink probíhá pod dozorem lektorů tlumočení a

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

INBÁZE

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

odborníků na danou oblast, takže se účastníci mají možnost v těchto konkrétních kontextech dobře zorientovat.

Co se týče rozsahu kurzu, domnívám se, že základní kurz by měl trvat minimálně 130 hodin.

C.V.G. Souhlasíte s názorem E. Prunče, že TPVS se stala z tlumočnické Popelky uznávanou sestrou konferenčního tlumočení?

P.R. Jdeme určitě správným směrem, ale zatím nás všichni jako uznávanou sestru nevnímají. Uznání postupně získáváme tím, že se organizujeme na evropské a světové úrovni, že dokazujeme potřebnost této profese, zvyšujeme a garantujeme kvalitu, vytváříme standardy ISO a organizujeme konference, na nichž sdílíme know-how a sjednocujeme své úsilí. Získáváme tím uznání sami za sebe, nikoliv jen jako něčí sestra ;-).

Jako chvályhodné vidím rozhodnutí univerzity v Antverpách udělit čestný doktorát výzkumníci – a pracovníci – z našeho oboru, Sandře Hale. Tím získal náš obor jako takový na významu. Pokud vím, byl čestný doktorát za výzkum v oblasti komunitního tlumočení nebo tlumočení v sociálních a veřejných službách udělen v Evropě vůbec poprvé.

A vůbec, už se nesnažíme vsunout svoji nožku do Popelčina střevíčku, ale budujeme boty, které padnou povaze naší profese, boty, se kterými se dá chodit v blátě ... ;-)

C.V.G. Máte ještě nějaká další doporučení pro lidi, kteří se zajímají o kvalifikaci v tomto oboru?

P.R.

- Sdílejte vědomosti, znalosti, otázky, pochyby.
- Hledejte synergie mezi různě specializovanými pracovníky: pracovníky v TPVS, poskytovateli různých sociálních a veřejných služeb, lektory, zkoušejícími.
- Vzdělávací program by se měl soustředit na modelové situace a kazuistický a kontextový trénink.
- Kombinujte různé kurzy nebo vyhledávejte navazující kurzy: další druhy tlumočení, oblasti překladu. Využívejte technologie a aktivně se informujte – již během procesu kvalifikace - o potřebách trhu a možnostech uplatnění.

Rozhovor byl v angličtině publikován v lednu 2014 ve FITISPos International Journal. FITISPos-IJ je vícejazyčný a zdarma přístupný online časopis, který provozuje FITISPos-UAH výzkumná skupina: Školení a výzkum v oblasti překladu a tlumočení ve veřejných službách na univerzitě Alcalá ve Španělsku. Posláním tohoto časopisu je publikovat a mezinárodně šířit vysoce kvalitní a originální vědecké statě, které se týkají výzkumu a výuky zejména disciplín Překlad a tlumočení, Překlad a tlumočení ve veřejných službách a interkulturní komunikace.

Text je v originálu dostupný na:

http://www3.uah.es/fitispos_ij/OJS/ojs-2.4.2/index.php/fitispos/article/view/26/34

Z angličtiny přeložila Tereza Rejšková

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

INBÁZE

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz